



Emperializme ve kapitalizme  
karşı savaşmayı uygun görmen  
bir doktrini izleyen insanlar.

SÖMÜRÜCÜLÜĞE KARŞI

# SAVAS

HAFTALIK TOPLUMCU GAZETE

Yıl : I Sayı : 28 II Mayıs 1966 Fiyatı : 50 Kuruş

Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni:

**ATTİLÂ AŞUT**

Sorumlu Yönetmen : **ERDOĞAN GÖNÜLLER**

Sekreter :

**ÖNER CIRAVOĞLU**

Yonetim Yeri :  
Uzunsokak Cad. No. 3, Kat: 3

Yazışma adresi :

P. K. 80 - TRABZON

Baskı : "Hâkimiyet," Basımevi

## İKTİDARSIZ İKTİDAR SAPITTI!

Polisiye tedbirleri Meclis basacak kadar ileri götürün A. P. iktidarı, meşruiyetin ve Anayasanın sınırlarını aşmış bulunuyor!

Faşist diktalarını perçinliyecek Yeni Seçim Kanunu'nu çıkaramamanın verdiği şaşkınlık ve perişanlık içinde bocalayan A.P.'liler, bir süreden beri Meclis dışında girişikleri akıl almadır tertiplere, şimdi Meclis içinde yeni çılgınlık ve sapıkcanlık örnekleri eklemeye başlamışlardır.

Meclis kürsüsünden genç kızlarımızın namusuna dil uzatan, Atatürk'e ve devrimlerine sövgüler yağdıran, 27 Mayıs Devriminin yaratıcılarını dövmeye kalkışan korukunç zihniyet, nihayet Yüce Meclis'i bir esrar tekkesi gibi kasabilecek bir hayâsızlığa vardırılmıştır. 43 yıllık Cumhuriyet tarihimize eşine rastlanmayan bu siyasi ve hukuki eşkiyalık dene-

mesine başvuranlar, ne yazık ki Atatürk Türkiye'si'ni yönetmek görevini, «millî irade» edebiyatıyla yüklenmiş bir siyâsîler kadrosudur.

Peki, Türkiye nereye götürülmek istenmektedir.. A. P. Hükümeti, tipki D.P.'nin son yılında olduğu gibi, halkın güvenini yitirmeye başlayan iktidarı, birtakım polisiye tedbirlerle ayakta tutmak sevdasın-

dadır. Fakat bu istek, onların feci sonunu hızla dırıp yaklaştırmaktan başka neye yarar? Uyanan halk kitleleri, kendilerini aldatan «millî irâde» şampiyonlarından artık yüz çevirmiştir. Halkın güvenini yitiren iktidarlar, demokrasilerde giderler. Hiçbir zorlayıcı, tedbir bu sonucu değiştiremez, olsa - olsa hazineleştirir.

Iktidarda kalabilmek için «terör»ü «kurtuluş yolu» sananlar, feci şekilde aldandıklarını çok yakın bir gelecekte anla yacaklardır. Fakat, o zaman iş istenmiş ola caktır.

Anayasa sınırını aşan ve meşruluğunu yitiren hiçbir iktidarin, Türkiye yi yönetmesine izin verilmeyecektir.

Cünkü, 1961 Anayasası, «hürriyete, adalete ve fazilete âşık evlâtlarıının uyanık bekçiliğine emanet» edilmiştir.

Türkiye'yi ayakta tutan sağlam güçlerin, bu kutsal emanete ihanet etmekleri ise hiç görülmemiştir!

### BİR ŞİİR

—IV—

Bugece bir şiir yazdım  
Unkapı Köprüsü'nde  
Haliç'e bakarak

Bugece bir şiir yazdım  
Büyük balıkları yedi  
Küçük balıklar

Bugece bir şiir yazdım  
Siyah'ları kurtardım  
Beyaz'ların elinden.

—V—

Bugece bir şiir yazdım  
Yüreğimde ateş dolu bir  
mangal  
Kaslarında bir devgücü

Bugece bir şiir yazdım  
«Yeter» diye bağırdı bir  
adam  
Yumruklarını sıkarak

Bugece bir şiir yazdım  
Ama ne şiir  
Ne şiir...

—VI—

Bugece bir şiir yazdım  
Ağa'ların karşısına çıkip  
Irgat'ların hakkını aradım

Bugece bir şiir yazdım  
Hey anam hey  
Bugece bir şiir yazdım

Bugece bir şiir yazdım  
Çanlarına ot tıkadım  
Yobazlarının.

Sabri SORAN

### İNSAN GİBİ

Dünyaya bir defa gelinir  
Ya insan gibi yaşanır  
Bağımsız, mutlu, özgür  
Ya da insan gibi ölüür

MEHMET SALİHOĞLU

# DÜNYA MARŞI: «VENEZUELA»

Sanat için sanata diyeceğim yok ama  
Hayranlığımız toplumcu sanata.

Süleyman ALTUN

ÖTEKİ sanatlardan yüceliğini ve ayrılığını belirtmek için, şiri «sanat üstü bir dal, tanımı bile yapılamaz» diye anlatanlar çoğulukta bugün.

Böyle olunca, okuduğumuz yazıların çoğu için «acaba şiir mi, duzyazı mı?» diye sormak geliyor içimizden. Biçimle öz arasında bir bağlantı kurup, şüpheleri silemiyoruz kolayca.

Ceyhun Atuf Kansu'nun «VARLIK»ın nisan sayısında çıkan «VENEZUELA»sına bu şüphelerle göz attık önce. Şiir diye hikâye yazmış ta dedik.

Gerçekten «Venezuela», Âkif'in «Seyfi Baba»-sını çok andırıyor. Yalnız, aradaki kocaman ayrılık, «Venezuela»yı baştan sona okuyunca ortaya çıkıyor. Şiirin sonuna gelince, Alfonso ile hasta oğlu Filippo'nun San Cristabal kentine-doktora-gelişleri ve Merida dağlarının hikâyemsi anlatımı, yerińi bambaşka düşüncelere, bambaşka gerçeklere bırakmış oluyor. Artık usumuzda «bu hikâye mi, makale mi, şiir mi?» diye şüpheden zerre yok. Ne olursa olsun önemli değil diyor, bir daha, bir daha okumak istiyoruz.

Sonunda anlıyoruz ki, C. Atuf Kansu'nun ne «Venezuela»sı salt Venezuela, ne Alfonso ile oğlu Filippo salt Merida dağıtı, ne Doktor Bolivar'la Öğretmen Pedro salt San Cristabal'lı, ne de Caracas salt Caracas'tır.

«Venezuela», geri kalmış tüm uluslararasıdır. Güney Amerika, Afrika, Asya ulusları... Yani Venezuela, Brezilya, Kong, Türkiye, İran, Hindistan.... Alfonso ile oğlu Filippo, geri kalmış bir ülkenin vatandaşlarıdır. Türkiye'de Ahmet ve oğlu Mehmet olurlar. San Cristabal, Venezuela'da küçük bir kent; Türkiye'de kırk bin köy, beş yüz kasaba, altmış yedi il olur.

Merida dağları Türkiye'de Raman, Zigana, Ağrı; İran'da Elburz, Hindistan'da Himalaya oluverir.

Köyleri kente bağlayan çamurlu yollar, yoksul halk, yalnızak yürüyen kara bağırlı insanlar, bacakları yaralı kadınlar, dönsüz çocukların, on kuruşa bir çeyrek ekmek alamayıp fırın öncelerinde ağzının suyunu emip iki saatlik yokuşu aşarak köyüne varan okullular... Hep aynıdır geri kalmış ülkelerde.

Hayvanlarla bir arada, mağarada yaşıyaların, doktor yüze göremeyenlerin, jandarma dayağının nice canlar yaktığı, ulusal çıkarları savunanların işinden atıldığı, halka doğruları belleten öğretmenlerin «Ha simdi... ha simdi...» uzaklara sürüldüğü, petrolünü yabancıların içtiği, en güzsl kıyı kentlerinde sömürücülerin kadınlarla fink attığı geri kalmış ülkeler...

Bu ülkelerde petrol çıkar, maden çıkar, milyonlarca insan çalışır da Filippo'lar, Mehmet'ler yine doktorsuz, yine yalnızak.

Ama türküler öylesine gerçek, öylesine umutlu, öylesine güçlü ki...

«Venezuela»yı tüm geri kalmış ulusların ortak marşı saymamak elde değil:

«Hey hey! Dumanlıdır Merida senin başın,  
Evimize varınca, anam lâmbayı yakınca,  
Ebem ağu çiçek ezip tasta, bana verince,  
Gökyüzü akıp taze kan yüreğime dolunca,  
Ve de Alfonso oğlu Filippo doruguña çıkışınca,  
Ordan doktor Bolivar'ı görür bir gün,  
Kelepçesiz ve özgür, Caracas'ta, deniz kıyısında.»

## SALGIN!

ALİ ÇIPLAK

Bugünlerde tüyler ürpertici bir hastalıktan söz ediliyor: Kolera. Tehlike, güney ve doğu sınırlarımız dan gelmektedir. Bundan dolayı sınır illerimizde telâşlı bir çalışma var. Yukarıdan alındıkları baskıyla yöneticiler ne denli telâşlıysa, yurttaş da inadına o denli soğukkanlıdır, vurdumduymazdır. Bizde tehlike belirmeden tedbir almak düşünülmmez. Oysa köylünün içerisinde bulunduğu durum çoktan saptanmıştır. Bu saptanmış durumları yakından bilen bir aydının, tehlike belirdiğinde alınacak tedbirlerin, tehlikeyi önleyecek nitelikte olmadığına inancı vardır

Hatay'a yeni atanın Vali Nuri Teoman, durum vehametini bildiğinden, gelinden eldigiń ce köylüyü - kentliyi sıkıştırma ve koleraya karşı tedbir almaktadır. Oysa kolerayı bir kişi değil, bin kişi dahi önlü yemez. Buunu kendileri de bilmektedirler. Hele Hatay'da bunu kimse önlüyemez. Nüfusu iki bini aşkın köyler, ark suyu iç mektedir. Bu köylerde sağlığı uygun tek bir yüznumara yoktur. Bizim köylülerin bir tüllü bırakmadıkları alışkanlığın, ark boyunca abdest bozup abdest yenilemek olduğu gözönünde bulundurulursa, tehlikekenin büyülüklüğü kendiliğinden ortaya çıkar. İki bin nüfuslu bir köyde iki kişinin koleraya yakalanması, bu iki kişinin günde kırk kereden sek sen defa akarsu boyunda taharet almalarını gereklili kılacaktır. Akarsuyun köyü dolandığı ve bütün köylünün kap kacağıni, yiyeceklerini bu su da yıkadıkları gözönüne getirilerek, koleranın yavaşma hızı düşünülebilir. Tehlike bununla da kalmıyor. Bazı köylüler, insan pisliğini şerbet olarak sebzelerde vermek-

tedirler. Yurdun her yesine hızla gönderilen bu pis sebzelerin yaratacağı felaket korkunçtur. Bular sebze değil, yurda koleraya satacaklardır adeta.

Yurttaşın bilgisizliği gözönünde tutularak, yurda girecek böyle bir hastalıktan ürküremek olanaksızdır. Bizim dehşetten tüylerimiz diken diken olurken, yurttaş her şeyden habersiz, kolera aşısına bile ilgisiz kalmaktadır. Bu ilgisizliğin sebepleri çoktur. Yurttaş öylesine korkunç salınalarla boğuşmaktadır ki, bu salgın ona vizgelmektedir. Kolera salgını mı dedik? Yurttaş ilgisiz mi dedik? Doğru. Ya bilgisizlik salgını? Sömürülme salgını? Yol suzluk, okulsuzluk, doktorsuzluk, işsizlik, açlık salgını? Bunların yanına bir de kolera gelmiş, kimin umurunda?

Hatay Valisine başılar dilerken, tüm aydınları, yüzyıllardır kendilerini bekleyen kutsal görevlerini yapmağa çağrıyoruz: Yurttaş uyanırmak! En büyüğü ödevimiz budur. Uyanan yurttaş, koleradan korkmaz. Çünkü kolera, uyanılmış insanların düşmanıdır, uyanmışların değil.